

OBSAH

ÚVODEM	7
1. O KRIMINALISTICKÉ PSYCHOLOGII	
<i>H. Boukalová, I. Gillernová, M. Urbanová</i>	9
1.1 Systém forezněpsychologických disciplín	
<i>Místo kriminalistické psychologie ve forezní psychologii</i>	9
1.2 Kriminalistická psychologie a její aktuální problémy	
<i>Koncepce a obsah studijního textu</i>	15
2. TRESTNÝ ČIN VE VYBRANÝCH PSYCHOLOGICKÝCH SOUVISLOSTECH	
<i>H. Boukalová, I. Gillernová, K. Netík, T. Sejkorová, J. Záhorská, K. Zbořilová</i> ..	20
2.1 Trestný čin a motivy vedoucí k jeho spáchání	
<i>Pachatelé závažných trestných činů</i>	20
2.1.1 Motivace trestného činu násilné povahy a právo	20
2.1.2 Motivace trestného činu jako psychologický problém	21
2.1.3 Vybrané sociodemografické a osobnostní charakteristiky pachatelů násilné trestné činnosti	28
2.1.3.1 Pohlaví	28
2.1.3.2 Sociokulturní charakteristiky	29
2.1.3.3 Kognitivní a sociální rysy pachatelů	30
2.1.3.4 Agrese a agresivita	31
2.1.4 Duševní choroby a poruchy a jejich role při páchání trestné činnosti ...	33
2.1.4.1 Poruchy osobnosti (psychopatie)	33
2.1.4.2 Psychotická onemocnění	34
2.1.4.3 Sexuální deviace	35
2.1.5 BASIC ID jako přístup k poznání osobnosti pachatele násilné trestné činnosti a možnosti jejího využití v kriminalistické praxi	44
2.1.6 Problematika motivace jednotlivých typů násilných trestných činů ...	47
2.1.6.1 Sexuálně motivované násilné trestné činy	47
2.1.6.2 Vraždy v rodině (vztahová motivace trestného činu vraždy)	60

2.1.6.3	<i>Majetková motivace vraždy</i>	61
2.1.6.4	<i>Žhářství a pumové útoky</i>	64
2.1.7	Násilná trestná činnost dětí a mladistvých	68
2.2	Trestný čin a jeho poznávání	
	<i>Psychologické profilování</i>	75
2.2.1	K historii profilování trestných činů	76
2.2.2	Východiska tvorby profilů pachatelů trestných činů	78
2.2.3	Indikace profilování	79
2.2.4	Zdroje informací k profilování	80
2.2.5	Typy profilů	83
2.2.6	Struktura profilu a způsob zpracování	85
2.2.7	Postup profilování	89
2.2.7.1	<i>První krok profilování – analýza místa činu</i>	92
2.2.7.2	<i>Druhý krok profilování – odhad pachatelovy motivace</i>	100
2.2.7.3	<i>Třetí krok – sestavení psychologického profilu pachatele</i>	109
2.2.8	Role oběti v profilování	110
2.2.9	Profilové charakteristiky pachatelů vybraných trestných činů	112
2.2.9.1	<i>Profilové charakteristiky pachatele znásilnění</i>	112
2.2.9.2	<i>Profilové charakteristiky pachatele sexuální vraždy</i>	115
2.2.9.3	<i>Profilové charakteristiky pachatele sexuálního zneužívání</i>	122
2.2.9.4	<i>Profilové charakteristiky pachatele žhářství a pumového útoku</i>	129
2.3	Oběti trestných činů	
	<i>Základy viktimologie</i>	135
2.3.1	Postavení oběti	136
2.3.2	Dopad trestného činu na oběť	137
2.3.2.1	<i>Viktimizace</i>	137
2.3.2.2	<i>Psychologický dopad činu na oběť a průběh vyrovnání se s trestným činem</i> ..	141
2.3.2.3	<i>Faktory ovlivňující průběh a sílu reakce oběti</i>	144
2.3.2.4	<i>Posttraumatická stresová porucha</i>	146
2.3.3	Role oběti v dynamice trestného činu	147
2.3.3.1	<i>Viktimologické zavinění, viktimnost a viktimogenní faktory</i>	147
2.3.3.2	<i>Typologie obětí</i>	150
2.3.4	Děti jako oběti trestných činů	152
2.3.4.1	<i>Specifika dětské viktimizace</i>	152
2.3.4.2	<i>Děti jako oběti sexuálního násilí</i>	154
2.3.5	Oběti některých specifických deliktů	155
2.3.5.1	<i>Domácí násilí</i>	155
2.3.5.2	<i>Znásilnění</i>	158
2.3.5.3	<i>Hatecrimes</i>	161
2.3.5.4	<i>Stalking</i>	162
2.3.6	Jednání s obětí trestného činu a pomoc obětem	163

3. OBJASŇOVÁNÍ ZÁVAŽNÝCH ÚMYSLNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ POHLEDEM KRIMINALISTICKÉ PSYCHOLOGIE

<i>H. Boukalová, I. Gillernová, M. Molnářová</i>	168
3.1 Psychologické souvislosti jednotlivých procesních úkonů <i>Možnosti psychologické podpory při vyšetřování</i> <i>závažných úmyslných trestných činů</i>	168
3.1.1 K psychologii výpovědi	168
3.1.1.1 <i>Psychologická charakteristika výpovědi ve fázi získávání informací</i>	169
3.1.1.2 <i>Psychologická charakteristika výpovědi ve fázi vštěpování</i> <i>a uchovávání informací</i>	172
3.1.1.3 <i>Psychologická charakteristika výpovědi ve fázi předkládání informací</i> . .	177
3.1.1.4 <i>Příjem, zpracování a zachycení informací vyslychajícím</i>	179
3.1.2 Výslech a vybrané kriminalisticko-psychologické poznatky	180
3.1.2.1 <i>Příprava a plán výslechu</i>	181
3.1.2.2 <i>Stadia výslechu</i>	183
3.1.2.3 <i>Typické situace výslechu a taktické postupy jejich řešení</i>	186
3.1.2.4 <i>Rozdíly mezi výslechem svědků a obviněných</i>	190
3.1.2.5 <i>Typologie pachatelů s ohledem na situaci výslechu</i>	191
3.1.2.6 <i>Výslech dítěte</i>	195
3.1.3 Psychologické aspekty dalších procesních úkonů přípravného řízení trestního	201
3.1.3.1 <i>Prověrka výpovědi na místě činu</i>	201
3.1.3.2 <i>Kriminalistická rekonstrukce</i>	203
3.1.3.3 <i>Procesní úkon rekognice</i>	207
3.1.3.4 <i>Procesní úkon konfrontace</i>	208
3.1.3.5 <i>Psychologická podpora realizace jednotlivých procesních úkonů</i>	209
3.2 Vyšetřovatel v procesu objasňování trestného činu <i>Profesní dovednosti v kriminalistické praxi</i>	211
3.2.1 Profesní role vyšetřovatele a základní psychologické souvislosti	212
3.2.2 Vybrané profesní charakteristiky vyšetřovatele	213
3.2.3 Profesní dovednosti vyšetřovatele a osobnost pachatele	215
3.2.4 Profesní dovednosti vyšetřovatele v sociální interakci a komunikaci s vyšetřovaným	220
3.2.5 Reflexe vlastní činnosti vyšetřovatele a možnosti rozvíjení profesních dovedností	225
4. DALŠÍ VÝZNAMNÉ OKOLNOSTI OBJASŇOVÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ <i>H. Boukalová, Z. Dohnalová, I. Gillernová, D. Sýkorová,</i> <i>M. Urbanová, Š. Vymětal</i>	229
4.1 Specifika vazebního stíhání obviněných <i>Vliv vazebního prostředí na vyšetřování trestného činu</i>	229

4.1.1	Legislativní rámec vazebního stíhání pachatele	230
4.1.2	Vyšetřovací vazba z hlediska obviněného/trestně stíhaného	231
4.1.3	Psychologická praxe ve vazební věznici	234
4.1.4	Specifika policejního vyšetřování vazebně stíhaných obviněných	236
4.2	Vybrané postupy podpory vyšetřování závažných úmyslných trestných činů	
	<i>Další postupy pro psychologickou podporu praxe vyšetřování</i>	239
4.2.1	Fyziodetekční vyšetření a možnosti psychologické analýzy	239
4.2.1.1	<i>Fyziologické změny a polygrafické testování</i>	239
4.2.1.2	<i>Historický exkurz do fyziodetekčních metod a postupů</i>	241
4.2.1.3	<i>Využití polygrafického testování</i>	242
4.2.1.4	<i>Fyziodetekční metody v kriminalistické praxi u nás</i>	243
4.2.1.5	<i>Možnosti psychologické podpory jednotlivých fází fyziodetekčního vyšetření</i>	245
4.2.1.6	<i>Specifické otázky fyziodetekčního vyšetření</i>	250
4.2.1.7	<i>Příklady</i>	254
4.2.2	Kriminalisticko-psychologická analýza videozáznamů procesních úkonů	257
4.2.2.1	<i>Charakteristika videozáznamů úkonů trestního řízení a jejich analýza</i> ..	258
4.2.2.2	<i>Videozáznam a lživá výpověď</i>	261
4.2.2.3	<i>Psychologická analýza videozáznamů jednotlivých procesních úkonů</i> ..	263
	LITERATURA	273